

Nowe rezerваты na Mazowszu

2014-04-29

17 kwietnia 2014 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie odbyło się posiedzenie Regionalnej Rady Ochrony Przyrody. Jednym z głównych punktów omawianych w czasie posiedzenia było zaopiniowanie projektów zarządzeń Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie ustanawiających 5 nowych rezerwatów przyrody, które Regionalna Rada Ochrony Przyrody pozytywnie zaopiniowała. W najbliższym czasie zostaną one przekazane do uzgodnienia z Wojewodą Mazowieckim, a następnie wysłane do opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Objęcie aż 5 nowych obszarów ochroną rezerwatową, to z jednej strony dowód bogactwa środowiska przyrodniczego Mazowsza, z drugiej zaś świadectwo dobrej współpracy pomiędzy służbami ochrony przyrody, naukowcami i lasami państwowymi. Tylko dzięki wspólnemu zaangażowaniu i wiedzy grupy naukowców z Akademii Przyrodniczo Humanistycznej w Siedlcach, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, poszczególnych nadleśnictw i pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie możliwe było podjęcie działań, których owocem są projekty zarządzeń w sprawie uznania nowych rezerwatów.

Do istniejących dotychczas na terenie województwa mazowieckiego 184 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 18147,6 ha dołączą nowe wyjątkowo cenne ekosystemy, powiększając powierzchnię objętą tą formą ochrony o kolejne 471,5 ha:

- Klimonty (gm. Mordy) i Las Jaworski (gm. Wierzbno) - położone na terenie Nadleśnictwa Siedlce,
- Turzeniec położony na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Łochów w gminie Stoczek,
- Barania Ruda na terenie Nadleśnictwa Mińsk w gminie Mrozy,
- Mosty Kalińskie - położony w Nadleśnictwie Drewnica, gmina Zielonka.

Las Jaworski - projektowana powierzchnia to 52,94 ha. Rezerwat obejmie niewielki fragment drzewostanów niezwykle malowniczo położonych w obrębie Wysoczyzny Kałuszyńskiej. Dominują tu grądy i łęgi z dużą koncentracją w runie chronionych gatunków roślin naczyniowych, takich jak np. pełnik europejski *Trollius europaeus*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, listera jajowata *Listera ovata* i gnieźnik leśny *Neottia nidus avis*.

Klimonty to rezerwat zaproponowany do utworzenia w obrębie dawnych stawów rybnych funkcjonujących w gminie Mordy na przełomie XVIII i XIX wieku. Obecnie w wyniku naturalnej sukcesji regeneracyjnej dawne dna stawowe i ich otoczenie porastają jedne z najpiękniejszych i najdzikszych na Mazowszu kompleksów olsów i łęgów. Wraz z ekosystemami wodno - błotnymi tworzą one bogatą mozaikę środowisk będących prawdziwą ostoją wielu chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Warte podkreślenia jest występowanie dużej populacji kumaka nizinnego *Bombina bombina* oraz obecność w lasach gatunków łęgowych: bielika *Haliaeetus albicilla* i orlika krzykliwego *Clanga pomarina*. Z roślin odnotowano występowanie aż 6 gatunków storczyków. Obszar rezerwatu to również ostoja zwierzyny czarnej i płowej oraz bobrów europejskich *Castor fiber*.

Turzeniec - projektowana powierzchnia to 72,22 ha. Rezerwat chronić będzie przede wszystkim kompleksy dobrze zachowanych olsów, łęgów i borów mieszanych na Wysoczyźnie Siedleckiej. Wraz z położonym nieopodal rezerwatem przyrody Moczydło chroni jeden z największych i najlepiej zachowanych na terenie Nadleśnictwa Łochów kompleksów lasów bagiennych, stanowiących przy tym bogatą ostoję bioróżnorodności. Roślinie tu m.in. wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, stoplamek krwisty *Dactylorhiza incarnata*, widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetum*, licznie występuje tu zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*. Z najcenniejszych przedstawicieli awifauny można wymienić brodzieca samotnego *Tringa ochropus* oraz żurawia *Grus grus*.

Barania Ruda - głównym celem ochrony jest tutaj zachowanie cennych zbiorowisk roślinnych, w tym zespołów roślinności torfowiskowej, lasów łęgowych i olsów z licznymi gatunkami chronionymi. Ogółem stwierdzono 159 gatunków roślin naczyniowych z liczną populacją stoplamek krwistego *Dactylorhiza incarnata*. Rezerwat wraz kilkoma innymi położonymi w obrębie Obniżenia Węgorzkiego stanowi cenny element uzupełniający system ochrony przyrody w tym mezoregionie.

Mosty Kalińskie - projektowany rezerwat położony jest w Lasach Okuniewsko - Rembertowskich. Wzdłuż rzeki Długiej zachowały się cenne zbiorowiska nadrzeczne, w tym w szczególności lasy łęgowe, szuwały i zbiorowiska ziołoroślowe. Łęgi stanowią największe skupisko starodrzewu w tym rejonie ze starymi, pomnikowymi olchami, wiązami, wierzbami i jesionami. Bogata flora naczyniowa rezerwatu obejmuje 351 taksonów, co ma związek z eutroficznym (żyznym) charakterem występujących siedlisk. Łącznie stwierdzono 23 gatunki roślin chronionych (12 naczyniowych i 11 gatunków mchów), wśród których wyróżnia się zagrożony w skali kraju czarcikęsik Kluka *Succisella inflexa*. Większość drzewostanów rezerwatowych to spontanicznie ukształtowane lasy stanowiące dodatkowo o cenneści tego terenu.

Źródło: RDOŚ w Warszawie
Autor zdjęć: Marcin Kalbarczyk